

Liikuntakasvatus (henkilöstölomake)

Tällä arviointityökalulla arvioidaan seuraavan laatuindikaattorin toteutumista:

Varhaiskasvatuksen toiminta on lapsille merkityksellistä, oppimaan haastavaa sekä innostavaa.

Henkilöstö ja lapset toteuttavat yhdessä leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa, joka tarjoaa lapsille myönteisiä oppimiskokemuksia. Toiminta edistää oppimisen alueiden sekä laaja-alaisen osaamisen mukaisten tavoitteiden toteutumista.

Lapsen yksilöllisyys huomioidaan niin, että jokainen lapsi oppii tunnistamaan ja löytämään omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa.

Tällä työkalulla varhaiskasvatuksen henkilöstö voi arvioida liikuntakasvatuksen toteutumista lapsiryhmässään. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2022) mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on innostaa lapsia monipuoliseen liikkumiseen ja liikunnan iloon. Lapsille järjestetään ohjattua liikuntaa ja heille mahdollistetaan päivittäinen omaehtoinen liikunta sekä sisällä että ulkona. Fyysisellä aktiivisuudella tarkoitetaan erilaisia ja kuormittavuudeltaan eritasoisia liikunnan tapoja, kuten leikkejä ja retkeilyä. Fyysinen aktiivisuus edistää lapsen hyvinvointia ja oppimista.

Työkalun avulla henkilöstö arvioi varhaiskasvatuksen liikkumisen edellytyksiä, kuten käytössä olevia liikkumismahdollisuuksia ja liikuntavälineiden hyödyntämistä. Työkalulla arvioidaan liikuntakasvatuksen suunnittelua, toteutumista ja arviointia sekä varhaiskasvatuksen henkilöstön ammatillista roolia liikuntakasvatuksen toteuttamisessa. Lisäksi arvioinnin kohteena on lasten huoltajien osallistuminen liikuntakasvatukseen.

Arviointityökalun väittämien toteutumista arvioidaan työkalussa sekä työntekijän oman että ryhmän toiminnan näkökulmasta.

Esimerkkejä väittämistä:

- Lapsilla on käytössä heille sopivat ja monipuoliset liikuntavälineet sekä sisällä että ulkona.
- Ohjatut liikuntatilanteet synnyttävät lapsissa liikkumisen iloa ja onnistumisen kokemuksia.
- Havainnoimme lasten motoristen taitojen kehittymistä yhteisesti sovitulla tavalla.
- Kannustan omalla asenteellani ja esimerkilläni lapsia liikkumaan.
- Päiväkodin juhlassa ja tapahtumissa edistetään yhdessä liikkumisen iloa huoltajien ja lasten kanssa.

Työkaluun liittyviä pohdintakysymyksiä:

- Millaisia näkemyksiä meillä on liikkumisen merkityksestä ja aikuisen roolista lasten liikkumisen mahdollistajana arjen touhuissa?

- Miten huolehdimme siitä, että jokainen ryhmämme lapsista saa mahdollisuuden liikkua monipuolisesti eri tavoilla (esim. hippaleikki, kiipeily, tanssiminen, retkeily, pallonheitto, tasapainoilu)?
- Miten varmistamme, että jokainen ryhmämme lapsi pääsee osalliseksi yhteisistä liikunnallisista leikeistä ja saa leikkikavereita?
- Miten liikunnan monipuolinen yhdistäminen lorutteluun, lauluihin, leikkeihin toteutuu ryhmämme toiminnassa? Miten se tukee lapsen kokonaisvaltaista kehitystä?

Työkalun laatimiseen ovat osallistuneet Minttu Korsberg (OKM), Arja Sääkslahti (Jyväskylän yliopisto), Nina Korhonen (Liikkuva Varhaiskasvatus) sekä koko pienten lasten liikunnan seurannan ja arvioinnin työryhmä (OKM).
